

Resumo Programación Anual
curso 2021-2022

DEPARTAMENTO DE MÚSICA

CPI PONTE CARREIRA

Índice

RESUMO PROGRAMACIÓN ANUAL	1
CURSO 2021-2022.....	1
CPI PONTE CARREIRA	1
0. INTRODUCCIÓN – COVID 19	3
1. 2º ESO	4
1.1. CONTIDOS.....	4
1.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN	10
1.3. MÍNIMOS ESIXIBLES.....	11
1.4. TEMPORALIZACIÓN	11
2. 3º ESO	12
2.1. CONTIDOS.....	12
2.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN	19
2.3. MÍNIMOS	20
2.4. TEMPORALIZACIÓN	21
3. 4º ESO	22
3.1. CONTIDOS.....	22
3.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN	28
3.3. MÍNIMOS	29
3.4. TEMPORALIZACIÓN	30
4. AVALIACIÓN	31
4.1 PROCEDIMIENTOS DE AVALIACIÓN	31
4.2 INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN NA E.S.O.....	33
5. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	34

0. INTRODUCCIÓN – COVID 19

A situación que estamos vivindo derivada da COVID-19 fai que este volva ser un ano académico diferente. Para a realización da presente programación didáctica, atenderemos, entre outras, as directrices marcadas pola *Resolución do 17 de xuño de 2021, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2021/2022* e á versión do 6 de xuño de 2021 do *Protocolo de adaptación ao contexto da covid-19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021-2022*

- Realizada a avaliación inicial estamos en situación de afirmar que o alumnado ten adquiridas as aprendizaxes imprescindibles para afrontar o presente curso sen maior dificultade.
- Dado que somos un centro cunha ratio baixa e con espazo suficiente, soamente contemplamos dous escenarios en función de como evolucione a situación sanitaria: actividade presencial ou non presencial. A programación está pensada para levar a cabo con docencia presencial, e no caso de actividade non presencial seguiremos o recollido no *punto 4 do apartado de actuacións para o período de actividade lectiva non presencial do plan de continxencia do centro*. Para preparar o paso dun escenario a outro, levamos introducindo ao alumnado no uso da aula virtual desde o comezo da actividade lectiva. Temos que ter claro que, polo menos mentres dure esta situación, a aula virtual vai ser un elemento de uso ordinario, unha ferramenta metodolóxica que nos debe permitir continuar co proceso de ensino-aprendizaxe nunha situación nova e cambiante.
- Para o departamento, e mentres dure esta situación, *o plan de adaptación á situación COVID-19 para o curso 2021-22* será un documento de referencia á hora de realizar a nosa labor como docentes, polo que a actual programación adaptárase ao novo escenario, e dará sempre prioridade ao recollido no citado documento.

1. 2º ESO

1.1. CONTIDOS

I. INTERPRETACIÓN E CREACIÓN

B1.1. Parámetros do son. Elementos básicos da linguaxe musical.

- O son: percepción sensorial. Fontes sonoras tradicionais e non tradicionais.
- Son, ruído e silencio. A produción, transmisión e percepción do son. Diferenciación son-ruído. Representación gráfica dos elementos do son.
- Posta en práctica de diversos exercicios e de xogos que permitan a comprensión, así como unha rápida interiorización, dos diferentes parámetros do son, sexan cualitativos (altura, timbre, intensidade) ou cuantitativos (duración), máis unha correcta ubicación espacial.
- Exercitación da memoria auditiva a través de exercicios de recoñecemento sonoro.
- Os elementos constitutivos da música a través da expresión instrumental: rítmicos, melódicos, harmónicos e formais.
- Valoración do silencio como marco esencial para a música.

B1.2. Características da voz e da palabra como medios de expresión musical. Habilidades técnicas e interpretativas, exploración e descuberta das posibilidades da voz como medio de expresión musical.

- A voz na música.
- A voz humana como instrumento musical:
- Anatomía e fisioloxía da voz: coñecemento básico do aparello respiratorio, o aparello fonador e dos resoadores.
- Realización de exercicios de técnica vocal axeitados, con vistas a unha apreciación completa dos mecanismos que interveñen na emisión vocal.
- Realización de exercicios de respiración, emisión, impostación (resoadores, proxección, articulación), así como de control muscular diante da práctica do canto (posición, relaxación, equilibrio...) e entoación.
- Utilización de cancións sinxelas, trabalinguas, refráns, texto (en prosa ou en verso), con vistas á realización de exercicios de articulación, emisión e respiración.

B1.3. Instrumentos e corpo como medios de expresión musical: características xenéricas e formais.

- Os instrumentos de percusión Orff: introdución ás súas posibilidades técnicas e interpretativas:
- Familias instrumentais: coñecemento.
- O corpo como instrumento.
- A frauta doce: inicio do seu estudio.
- Memorización de ostinatti rítmicos e rítmico melódicos como forma de acompañamento.

B1.4. Agrupacións vocais e instrumentais na música de diferentes xéneros, estilos e culturas. Interpretación individual e en grupo.

- Agrupacións instrumentais de Galicia. Recoñecemento visual e auditivo.

B1.5. Práctica da relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.

- Realización de exercicios de respiración, emisión, impostación (resoadores, proxección, articulación, así como de control postural e relaxación.
- Busca de unha boa afinación na entoación vocal.
- Respecto ante as emisións vocais dos demais.

B1.6. Fomento da sensibilidade estética, desenvolvida a través da comprensión e a interiorización da música.

B1.7. Grafías e outras formas de notación musical, convencionais e propias, empregadas como expresión musical.

- Relación dos elementos da música coa súa representación na linguaxe musical convencional.
- Lectura, audición, interpretación e recoñecemento dos elementos coñecidos da linguaxe musical.
- Realización de ditados rítmicos e/ou melódicos cos elementos coñecidos.
- Interese diante da aprendizaxe da escritura e lectura musical.
- Valoración da linguaxe musical como medio de plasmar as producións propias, ou ben á hora de recrear as creacións musicais.

B1.8. Exploración das posibilidades de diversas fontes sonoras e práctica de habilidades técnicas para a interpretación.

- Interpretación con frauta doce de melodías sinxelas acompañadas por ostinatti con instrumental Orff e pequena percusión.
- Adquisición dun repertorio variado de obras de diferentes estilos.
- Interpretación con frauta doce de melodías sinxelas acompañadas por ostinatti con instrumental Orff e pequena percusión.
- Adquisición dun repertorio variado de obras de diferentes estilos.
- Valoración do silencio como principio obrigado en calquera fenómeno de interpretación musical.

B1.9. Experimentación e práctica das técnicas do movemento e da danza, expresión dos contidos musicais a través do corpo e do movemento, e a interpretación dun repertorio variado de danzas.

- O corpo como elemento de expresión e comunicación.
- Práctica das actividades básicas do movemento: locomoción, xesto, elevación, rotación e posición.
- Adaptación do movemento ás calidades do son e a elementos rítmicos coidando a expresión da música a través do corpo.
- Interese por mellorar a precisión rítmica do movemento con desprazamento e o baile.

- Respecto ante o movementos dos demais.
- Control do espazo no movementos colectivos.
- Realización de bailes populares de Galicia e, de ser posible, de outras Comunidades Autónomas (e algunha representativa de algún outro lugar do mundo).

B1.10. Práctica das pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/a director/a e aos/as demais intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto.

- Valoración do silencio como principio obrigado en calquera fenómeno de interpretación musical.

B1.11. Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación en grupo e a achega das ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.

B1.12. Aceptación e predisposición para mellorar as capacidades técnicas e interpretativas propias, e respecto ante outras formas de expresión.

B1.13. Improvisación, elaboración de arranxos e composición como recursos para a creación musical en todas as súas vertentes; elaboración de arranxos de cancións e pezas instrumentais, con acompañamentos sinxelos e selección de distintos tipos de organización musical.

- A improvisación como forma de expresión e como recurso compositivo.
- Improvisación dirixida, a partir de consignas claras, empregando todo tipo de instrumentos e obxectos sonoros.

B1.14. Composición individual ou en grupo de cancións e pezas instrumentais para distintas agrupacións, a partir da combinación de elementos e recursos presentados no contexto das actividades que se realizan na aula.

B1.15. Práctica de pezas musicais aprendidas a través da memorización e da lectura de partituras.

B1.16. Sonorización de representacións dramáticas, actividades de expresión corporal, e danza e imaxes fixas e en movementos na realización de producións audiovisuais.

II. ESCOITA

B2.1. Utilización dos recursos necesarios para a comprensión da música escoitada.

B2.2. Identificación dos elementos da música e das súas características na audición e na análise de obras musicais.

- Manifestacións vocais e instrumentais.
- Organoloxía: discriminación auditiva e visual.
- Principais xéneros.
- Valoración da música popular de Galicia, e por extensión, da música étnica como expresión cultural dos pobos.

B2.3. Clasificación e discriminación auditiva dos tipos de voces e instrumentos, e das agrupacións vocais e instrumentais.

- Cualidades e tipos vocais. Clasificación das voces: coñecemento e recoñecemento auditivo; a tesitura.
- Tipos de agrupacións corais.
- Os instrumentos musicais como medio de expresión musical.
- Os instrumentos musicais: clasificación segundo a técnica de produción do son: idiófonos, membranófonos, cordófonos, aerófonos, electrófonos.
- Aproximación ao instrumental doutras culturas, así como ás agrupacións instrumentais máis salientadas.
- Visión xeral dos instrumentos do folclore dos diferentes pobos do Estado Español, con especial atención aos da súa Comunidade Autónoma.
- Recoñecemento visual e auditivo dos instrumentos orquestrais.
- Agrupacións instrumentais sinfónicas, de cámara, e populares de Galicia.

B2.4. Elementos que interveñen na construción dunha obra musical: melodía, ritmo, harmonía, timbre, textura, forma, tempo, dinámica, etc.

- Ritmo.
 - Definición e ritmos binarios e ternarios.
 - Coeficientes do ritmo: pulso, acento, ritmo e subdivisión; interiorización a partir da práctica diante da execución (vocal e instrumental, individual ou grupal) das obras.
 - Lectura e audición dos elementos rítmicos en relación coa súa representación convencional, e recoñecemento a nivel básico:
 - Métrica: pulso, acento, figuras (desde a negra á semicorchea, esta última sobre a mesma nota, ou ben por graos conxuntos). Signos de prolongación: puntillo e ligaduras. Tempos fortes e febles.
 - Compás: binario, ternario, cuaternario, sempre sobre subdivisión binaria; práctica vocal, instrumental e/ou de movemento.
- A melodía.
 - Ton e semitón. Intervalos: definición e clasificación.
 - Liña melódica, introdución ao concepto de frase. Escalas maior e menor: apreciación auditiva a través da audición e da práctica, vocal e instrumental.
 - Lectura, audición e recoñecemento dos elementos da música en relación coa súa representación convencional:
 - Melodía: Notas (naturais e alteradas). Intervalos (concepto). Construción de escalas diferentes.
 - Claves: a clave de sol, lectura de fragmentos sinxelos.
 - Realización de ditados rítmicos e rítmico-melódicos cos elementos coñecidos.
- A harmonía.

- O acorde.
 - Recoñecemento auditivo das tonalidades maior e menor a través da audición e a execución musical, vocal e instrumental, de conxunto.
 - As escalas maiores.
- A textura.
 - A horizontalidade e a verticalidade. Monodia e polifonía.
- A forma.
 - Atención aos elementos constitutivos da forma durante a audición e na execución vocal e instrumental: células, motivos, semifrases, frases. Formas básicas (estrófica, canon, etc.)

B2.5. Interese por desenvolver hábitos positivos e de respecto ás demais persoas durante a escoita.

B2.6. Audición, análise elemental e apreciación crítica de obras vocais e instrumentais de distintos estilos, xéneros, tendencias e culturas musicais, incluíndo as interpretacións e composicións realizadas na aula. Investigación de músicas de distintas características para ampliar as propias preferencias musicais.

- Escoita activa de obras musicais sinxelas, nas que se aprecien motivos, células rítmicas, mínimos rítmicos, tipos de ritmo e os seus elementos.
- Achegamento á música doutras culturas: situación da audición ou interpretación en coordenadas xeográficas aproximadas.
- Recoñecemento dos elementos formais máis elementais diante da audición e a execución musical, ben sexa vocal, instrumental ou de movemento.
- Interpretación de cancións e de obras: apreciación dos seus elementos constitutivos (rítmicos, melódicos, harmónicos e formais) diante da práctica.

B2.7. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora.

III. CONTEXTOS MUSICAIS E CULTURAIS

B3.1. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria.

- Funcións da música en relación á imaxe.
- Recoñecemento de diferentes manifestacións de danza.

B3.2. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

B3.3. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais.

B3.4. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

B3.5. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre instrumentos, compositores/as, concertos e producións musicais en vivo e gravadas, tanto do patrimonio

galego como da música occidental en xeral e doutras culturas.

B3.6. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical e as súas opinións.

B3.7. Música actual: novas tendencias; concertos en directo.

- Preparación das audicións en directo ás que asistan.
- Acatamento das normas que rexen o comportamento do público nos espectáculos musicais.

IV MÚSICA E TECNOLOXÍAS

B4.1. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos da internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo, a escoita, a interpretación e a creación musical.

B4.2. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital, para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

B4.3. Utilización das tecnoloxías da información nos procesos de creación musical.

B4.4. Coñecemento e emprego das tecnoloxías da información na interpretación e gravación de pezas musicais.

B4.5. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

B4.6. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

1.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- B1.1. Recoñecer os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada e aplicándoos a través da lectura ou a audición e a interpretación de pequenas obras ou fragmentos musicais.
- B1.2. Distinguir e utilizar os elementos da representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).
- B1.3. Improvisar e interpretar estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.
- B1.4. Amosar interese polo desenvolvemento das capacidades e as habilidades técnicas como medio para as actividades de interpretación, aceptando e cumprindo as normas que rexen a interpretación en grupo e achegando ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.
- B1.5. Amosar interese polas actividades de composición e improvisación, e respecto polas creacións dos seus compañeiros e das súas compañeiras.
- B1.6. Participar activamente e con iniciativa persoal nas actividades de interpretación, asumindo diferentes papeis, intentando concertar a súa acción coa do resto do conxunto, achegando ideas musicais e contribuíndo ao perfeccionamento da tarefa en común.
- B2.1. Identificar e describir os instrumentos e as voces, e as súas agrupacións.
- B2.2. Seguir distintos tipos de partituras no contexto das actividades musicais da aula como apoio ás tarefas de audición.
- B2.3. Valorar o silencio como condición previa para participar nas audicións.
- B2.4. Identificar e describir, mediante o uso de distintas linguaxes (gráfica, corporal ou verbal), elementos e formas de organización e estruturación musical (ritmo, melodía, textura, timbre, repetición, imitación, variación) dunha obra musical interpretada en vivo ou gravada.
- B2.5. Identificar situacións do ámbito cotián nas que se produce un uso indiscriminado do son, analizar as súas causas e propor solucións.
- B3.1. Realizar exercicios que reflictan a relación da música con outras disciplinas.
- B3.2. Demostrar interese polas músicas de distintas características, épocas e culturas, e por ampliar e diversificar as propias preferencias musicais, adoptando unha actitude aberta e respectuosa.
- B3.3. Apreciar a importancia do patrimonio cultural musical español e galego, e comprender o valor de conservalo e transmitilo.
- B3.4. Valorar a asimilación e o emprego dalgúns conceptos musicais básicos necesarios á hora de emitir xuízos de valor ou "falar de música".
- B3.5. Amosar interese e actitude crítica pola música actual, os musicais, os concertos en vivo e as novas propostas musicais, valorando os seus elementos creativos e innovadores.
- B4.1. Utilizar recursos tecnolóxicos dispoñibles para gravar e reproducir música.

- B4.2. Utilizar de xeito funcional os recursos informáticos dispoñibles para a aprendizaxe e a indagación do feito musical.

1.3. MÍNIMOS ESIXIBLES

- Recoñecer os elementos básicos da linguaxe musical.
- Elaborar e recrear ideas musicais mediante o uso da voz e dos instrumentos.
- Analizar, de forma básica, obras musicais.
- Aprender a utilizar diversas fontes de información para o disfrute e apreciación musical.
- Adquirir o vocabulario que permita explicar de forma oral e escrita os procesos musicais coñecidos, e comunica-las propias valoracións.
- Fomenta-la audición activa e consciente de obras musicais como fonte de enriquecemento cultural e de pracer persoal con vistas a favorece-la ampliación e diversificación dos seus gustos musicais.
- Participar en actividades musicais con actitude aberta, interesada e respectuosa.
- Coñecer algunhas manifestacións musicais da historia, con vistas a crear un repertorio básico e significativo

1.4. TEMPORALIZACIÓN

Bloque 1, “Interpretación e creación”: 50 %

Bloque 2, “Escoita”: 20 %

Bloque 3, “Contextos musicais e culturais”: 20 %

Bloque 4, “Música e tecnoloxías”: 10%

1ª AVALIACIÓN

sesións

- Os parámetros do son	11
- Representación gráfica da música	15

2ª AVALIACIÓN

sesións

- Música tradicional galega	11
- Clasificación dos instrumentos	10

3ª AVALIACIÓN

sesións

- A voz	6
- A canción	6
- A melodía	6

2. 3º ESO

2.1. CONTIDOS

I. INTERPRETACIÓN E CREACIÓN

B1.1. Repaso dos elementos da representación gráfica da música.

- Lectura musical directa na audición e na interpretación e recoñecemento dos elementos xa aprendidos da linguaxe musical: colocación das notas no pentagrama, notas adicionais, clave de fa en cuarta, duración das figuras, signos que afectan á intensidade e matices, indicacións rítmicas e de tempo, etc.
- Sistemas de cifrado máis habituais.
- Relación dos elementos da música coa súa representación na linguaxe musical convencional.
- Interese ante a aprendizaxe da escritura e lectura musical.

B1.2. Textura.

- Concepto de textura.
- Recoñecemento das diferentes tipos texturas a través da audición de obras de diferentes estilos musicais (actuais e ao longo da historia) e da lectura e interpretación de partituras vocal ou instrumentalmente.

B1.3. Procedementos compositivos e formas de organización musical.

- Coñecemento dos principais principios compositivos: imitación, repetición, variación, desenvolvemento... a través da interpretación de obras propostas pola docencia e a creación por parte dos discentes.
- Identificación na audición e interpretación de obras musicais dos diferentes procedementos compositivos e tipos formais estudados.

B1.4. Experimentación e práctica das técnicas do movemento e da danza, expresión dos contidos musicais a través do corpo e do movemento, e a interpretación dun repertorio variado de danzas.

- Interpretación de varias danzas históricas na aula.
- Coñecemento do propio corpo e das súas calidades expresivas.
- Interese polo coñecemento e coidado do corpo.
- Respecto polas execucións dos demais e polo seu espazo na interpretación de danzas.

B1.5. Práctica da relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.

- Realización de exercicios na aula de técnica vocal e aplicación destas técnicas na interpretación de diferentes cancións.
- Interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas vogais axeitadas para unha correcta emisión e colocación da voz durante a interpretación das obras propostas.
- Interese pola hixiene e o coidado da voz.

B1.6. Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación en grupo e a achega das ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.

- Coidado por manter o silencio na interpretación, atención ao director/a e aos/ás e outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto.

- Participación nas actividades de interpretación musical achegando ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da actividade.
- Actitude de escoita e atención a un mesmo e aos demais, respectando as diferentes intervencións e os planos sonoros.
- Actitude positiva cara o grupo, aceptando e sendo aceptado, participando con desinhibición nas actividades realizadas na aula.
- Interese por controlar as emocións nas exposicións en público.

B1.7. Aceptación e predisposición para mellorar as capacidades técnicas e interpretativas propias, e respecto ante outras formas de expresión.

- Capacidade crítica e valoración persoal ante o ben feito, a través da gravación e posterior escoita do interpretado.
- Afición e desfrute pola interpretación de pezas vocais e instrumentais.
- Realización de comentarios críticos a partir da visualización e/ou audición das gravacións realizadas sobre as actividades musicais executadas na aula.

B1.8. Sonorización de representacións dramáticas, actividades de expresión corporal, e danza e imaxes fixas e en movemento na realización de producións audiovisuais.

B1.9. Fomento da sensibilidade estética desenvolvida a través da comprensión e interiorización da música.

B1.10. Composición individual ou en grupo de cancións e pezas instrumentais para distintas agrupacións a partir da combinación de elementos e recursos presentados no contexto das actividades que se realizan na aula.

- Elaboración de arranxos de cancións e pezas instrumentais, con acompañamentos sinxelos e a selección de distintos tipos de organización musical.
- Participación nas actividades de creación e improvisación musical con desinhibición e interese, con espírito de mellora e superación.
- Acompañamentos instrumentais con acordes fundamentais.
- Improvisación vocal ou instrumental sobre baixos en ostinati: chacona, folía...
- Improvisación, vocal ou instrumental, empregando como soporte unha secuencia harmónica proposta, coñecida con anterioridade.
- Interese e respecto polas creacións dos seus compañeiros e compañeiras.

B1.11. Práctica, creación, memorización e interpretación de pezas musicais en grupo, aprendidas a través da lectura de partituras con diversas formas de notación.

- Lectura musical directa, con ou sen apoio da imitación ao profesorado, como axuda ante a interpretación vocal e instrumental empregando diferentes tipos de notación.
- Participación activa nas actividades de interpretación levadas a cabo na aula, asumindo diferentes roles e intentando adecuar a súa interpretación á do resto dos integrantes do grupo.
- Interpretación, práctica e, de ser o caso, memorización de obras musicais vocais, instrumentais ou de danza de diferentes xéneros e estilos.
- Contribución ao desenvolvemento das actividades de creación e interpretación mediante achegas de ideas musicais co fin de mellorar a tarefa común.
- Interpretación individual ou grupal (orquestra Orff, frutas, voces...).
- Adquisición dun repertorio variado de obras.

- Interpretación de cancións:
 - Apreciación dos seus elementos interpretativos (fraseo e expresión).
 - Apreciación dos seus elementos constitutivos (rítmicos, melódicos, harmónicos e formais) ante a práctica.
 - Canto “a capella” con ou sen acompañamento.
 - Fixación e memorización das partes e do conxunto, por imitación ao profesorado coa lectura como apoio, ou ben por lectura directa.

B1.12. Práctica das pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto.

- Valoración do silencio como marco imprescindible ante a interpretación musical.
- Mantemento do silencio, como principio e final dunha peza.
- Coidado por manter un nivel sonoro axeitado durante as súas emisións cotiás.
- Respecto polas propostas do profesorado e dos outros discentes.
- Aceptación e cumprimento das normas establecidas para o bo funcionamento do grupo, con vistas a conseguir unha interpretación correcta.
- Participación activa nas actividades de interpretación levadas a cabo na aula con actitude de mellora e compromiso.
- Actitude de respecto polas interpretacións dos demais.

B1.13. Exploración das posibilidades de diversas fontes sonoras e práctica de habilidades técnicas para a interpretación.

- Interese e coñecemento das paisaxes sonoras que nos rodean.
- Os obxectos sonoros: exploración das súas posibilidades sonoras.

II. ESCOITA.

B2.1. Clasificación e discriminación auditiva dos tipos de voces e instrumentos e das agrupacións vocais e instrumentais.

- Coñecemento e identificación auditiva dos diferentes tipos de tesituras vocais.
- Coñecemento das clasificacións vocais e instrumentais.
- Identificación auditiva dos instrumentos da orquestra e das principais tesituras vocais.
- Os instrumentos como medio de expresión musical: características xenéricas e formais: evolución dos instrumentos ao longo da historia.
- Tipos de agrupacións corais e instrumentais.

B2.2. Utilización dos recursos necesarios para a comprensión da música escoitada.

- Seguimento de musicogramas e partituras mentres se realiza a audición activa dunha obra musical.

B2.3. Identificación dos elementos da música e das súas características na audición e na análise de obras musicais.

- Principais tipos de textura: monódica, homofónica, contrapuntística, monodia acompañada.
- Tipos de ritmo: libre e métrico (binario, ternario, cuaternario).

- Principais procedementos e formas compositivas (formas simples binarias e ternarias, virelai, vilancico, concerto, sonata, rondó, variacións...
- Tipos de deseño melódico.

B2.4. Aplicación de estratexias de atención, audición interior, memoria comprensiva e anticipación durante a interpretación e a creación musical.

B2.5. Audición, análise elemental e apreciación crítica de obras vocais e instrumentais de distintos estilos, xéneros, tendencias e culturas musicais, incluíndo as interpretacións e as composicións realizadas na aula. Interese por coñecer músicas de distintas características e por ampliar as propias preferencias musicais.

- Escoita activa de obras musicais representativas de cada período histórico, apoiada pola realización de actividades globalizadoras que se baseen na práctica vocal, instrumental ou de movemento, sexan realizadas previa, simultánea ou posteriormente á audición tratada, engadidas ós comentarios da audición realizados polo profesorado e a posibles traballos posteriores do alumnado.
- Coñecemento e análise das formas básicas do repertorio vocal e/ou instrumental, apoiado pola audición e seguimento de partituras ou outras representacións gráficas.
- Recoñecemento dos elementos formais ante a audición.
- Seguimento de audicións empregando grafías non convencionais.
- A crítica como medio de información, análise e valoración do feito musical.
- Valoración da audición como forma de comunicación e como fonte de coñecemento e de enriquecemento cultural.
- Seguimento de partituras sinxelas e musicogramas para unha mellor comprensión da obra escoitada.

B2.6. Música en vivo: concertos e outras manifestacións musicais, da propia cultura musical e de outras. Interese por desenvolver hábitos positivos e de respecto ás demais persoas durante a escoita.

- lugar do concerto. Escenarios musicais.
- A programación e organización de concertos
- Preparación das audicións en directo ás que asistan, realizadas como actividade escolar ou ben extraescolarmente.
- Acatamento das normas que rexen o comportamento do público nos espectáculos musicais, en función da música interpretada e da estética da montaxe.

B2.7. Elementos que interveñen na construción dunha obra musical: melodía, ritmo, harmonía, timbre, textura, forma, tempo, dinámica, etc.

- Melodía. Liña melódica, frase. Apreciación auditiva do modo das escalas diatónicas a través da audición.
- Ritmo. Coñecemento e discriminación dos distintos tipos de ritmo (libre e métrico) utilizados mediante a audición e a interpretación vocal e/ou instrumental de obras representativas.
- Harmonía. Consonancia e disonancia. Apreciación do seu valor expresivo. Recoñecemento auditivo da tonalidade, das funcións tonais básicas, modos, consonancias e disonancias, así como da existencias de cadencias.

- Timbre. Recoñecemento visual e auditivo dos instrumentos orquestrais. Coñecemento somero das súas posibilidades técnicas e de execución. Agrupacións instrumentais sinfónicas, de cámara e populares. Coñecemento de obras representativas de agrupacións corais.
- Textura. Monodia: homofonía e melodía acompañada; polifonía e contrapunto. Recoñecemento aproximado da textura a través da audición de obras representativas.
- Forma. Procedementos compositivos básicos: imitación, repetición, variación desenvolvemento, etc. Audición e recoñecemento das formas musicais: estrófica, canon, rondó, sonata, variación, etc.
- Dinámica e expresión musical. Os matices. Dinámica e agóxica. Indicacións de movemento. Indicacións de carácter. Acentuación e articulación.

B2.8. Valoración da audición como forma de comunicación e como fonte de coñecemento e enriquecemento intercultural.

- Actitude de cooperación no grupo e de respecto ante o resto dos compoñentes, así como á dirección, asumindo un rol activo á hora de salvagardar o silencio preciso durante a escoita..

I

III. CONTEXTOS MUSICAIS E CULTURAIIS.

- **B3.1. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria.**
- A música no cine. Introducción á función da BSO, visualizando escenas ou fragmentos de películas representativas, como apoio ás actividades de práctica vocal e/ou instrumental.
- A música e as artes plásticas: coñecemento de algunhas representacións musicais características nas artes plásticas.
- Escoita activa e visualización de espectáculos onde se interpreten obras musicais representativas, apoiadas pola realización de actividades globalizadoras que se baseen na práctica vocal e/ou instrumental, así como na audición.
- Realización de exercicios que relacionen diferentes modos de expresión artística.

B3.4. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

- Función da música nas producións audiovisuais.
- Características da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

B3.5. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre instrumentos, compositores e compositoras, concertos e producións musicais en vivo e gravadas, tanto do patrimonio galego como da música occidental en xeral e doutras culturas.

- Realización de traballos monográficos sobre un tema proposto pola docencia empregando os recursos ao seu alcance para a busca de información.
- Exposición en público de traballos monográficos empregando os medios audiovisuais ao seu alcance.
- Interese pola investigación da música de diferentes épocas e culturas.

- Busca selectiva na Internet de información sobre as correntes histórico-estilísticas, compositores, organoloxía, músicas populares... ilustrada por arquivos MIDI, de audio (mp3), partituras o páxinas web relacionadas cos estilos musicais tratados.
- Busca en fontes bibliográficas diversas, revistas, enciclopedias...

B3.6. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

- A música na radio e na televisión: influencia do medio na sociedade e no consumo de música.
- A crítica como medio de información, análise e valoración do feito musical.
- Valoración da obra musical como fonte de saber cultural e artístico.
- Interese por manexar diferentes recursos tecnolóxicos para profundar no coñecemento da música e desfrutala.

B3.7. Recoñecemento e localización nas coordenadas espazo-temporais das manifestacións musicais máis significativas do patrimonio musical galego, occidental e doutras culturas.

- Identificación das características musicais das obras escoitadas e en base a elas relacionalas correctamente con un estilo compositivo determinado.
- Relación de cada período coa sociedade do momento, as artes e o pensamento.
- Relación das cuestións técnicas aprendidas e vinculalas ás distintas épocas da historia da música.

B3.8. Épocas da historia da música: características principais, autores/as significativos/as, audicións con apoio de partitura e interpretación de pezas ou fragmentos das distintas épocas.

- A música na Idade Media. Música monódica e polifónica, sacra e profana. Organoloxía. Recoñecemento visual dalgúns instrumentos da época e a súa clasificación. A lírica galaico-portuguesa.
- A música no Renacemento. A polifonía relixiosa e profana do Renacemento. A música instrumental do Renacemento. Relación do período coa sociedade do momento, as artes e o pensamento.
- O Barroco musical. A harmonía barroca e o baixo continuo. Instrumentos do Barroco. Música relixiosa e música profana. Formas instrumentais barrocas. As orixes da ópera. Principais autores.
- Música do Clasicismo e do Romanticismo. Principais xéneros e formas musicais. A ópera clásica. Principais autores.
- A música na sociedade contemporánea. Principais estilos compositivos e autores.
- A danza ao longo da historia: coñecementos básicos sobre a súa evolución.
- Función da música ao longo da historia.
- Interese por coñecer a música de diferentes épocas e culturas.
- Escoita activa de obras representativas de cada período, apoiada en partituras ou outras representacións gráficas.

- Situación espazo temporal aproximado de audicións representativas de diferentes estilos musicais.
- Interpretación vocal e/ou instrumental de obras ou musicais (ou fragmentos) características de cada período seguindo as normas de comportamento axeitadas.
- Coñecer e explicar, empregando un vocabulario axeitado, a relación entre os acontecementos históricos, o desenvolvemento tecnolóxico e a música na sociedade.

B3.9. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical e as súas opinións.

- Busca de información con autonomía, con espírito crítico á hora de seleccionar as fontes máis axeitadas.
- Elaboración e comunicación de ideas propias sobre o feito musical dun modo rigoroso e preciso.
- Emprego dun vocabulario axeitado para describir o feito musical na súa expresión oral e escrita.
- Construír a súa opinión persoal sobre diferentes obras musicais en base ao seu coñecemento de conceptos musicais básicos e comunicala empregando unha expresión oral e/ou escrita rigorosa e clara.

B3.10. Recollida de información, valoración e exposición do feito musical ao longo da historia.

- Utilización de diferentes fontes de información para indagar sobre o feito musical (novas tendencias, representes, grupos de música).
- Ter unha opinión crítica e fundamentada sobre diferentes fenómenos musicais.
- Coñecemento, respecto e valoración da creatividade e a innovación musical ao longo da historia.
- Interese por ampliar e diversificar os seus gustos musicais.

IV. MÚSICA E TECNOLOXÍAS

B4.1. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos de internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo, a escoita, a interpretación e a creación musical.

- Emprego dos instrumentos electrónfonos dispoñibles para a interpretación na aula.
- Coñecemento e emprego das tecnoloxías da información na interpretación de pezas musicais.

B4.2. Aplicación de diferentes técnicas de gravación para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

- Emprego dos dispositivos dispoñibles para a gravación de pezas e actividades musicais.
- Rexistro das composicións propias, empregando con autonomía os recursos tecnolóxicos ao seu alcance.
- Coñecer as técnicas de gravación, reprodución, creación e interpretación musical, creando sinxelas producións audiovisuais.

- Coñecemento dos diferentes procesos implicados na produción musical e participación dentro das súas posibilidades empregando os materiais, metodoloxía e tecnoloxía axeitada.

B4.3. Utilización das tecnoloxías da información nos procesos de creación musical.

B4.4. Coñecemento e emprego das tecnoloxías da información na interpretación e na gravación de pezas musicais.

B4.5. Emprego e coñecemento dos recursos necesarios para a conservación e a difusión das creacións musicais propias e alleas.

2.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- B1.1. Distinguir e utilizar os elementos da representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; notas adicionais, clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).
- B1.2. Analizar e comprender o concepto de textura e recoñecer, a través da audición e a lectura de partituras, os tipos de textura.
- B1.3. Coñecer os principios básicos dos procedementos compositivos e as formas de organización musical.
- B1.4. Amosar interese polo desenvolvemento das capacidades e as habilidades técnicas como medio para as actividades de interpretación, aceptando e cumprindo as normas que rexen a interpretación en grupo, e achegando ideas musicais que contribúan ao perfeccionamento da tarefa común.
- B1.5. Amosar interese polas actividades de composición, e improvisación e amosar respecto polas creacións dos seus compañeiros e das súas compañeiras.
- B1.6. Participar activamente e con iniciativa persoal nas actividades de interpretación, asumindo diferentes papeis, intentando concertar a súa acción coa do resto do conxunto, achegando ideas musicais e contribuíndo ao perfeccionamento da tarefa en común.
- B1.7. Explorar as posibilidades de distintas fontes e obxectos sonoros.
- B2.1. Identificar e describir os instrumentos e voces e as súas agrupacións.
- B2.2. Ler e analizar distintos tipos de partituras no contexto das actividades musicais da aula como apoio ás tarefas de audición.
- B2.3. Valorar o silencio como condición previa para participar nas audicións.
- B2.4. Recoñecer auditivamente e determinar a época ou a cultura á que pertencen distintas obras musicais, interesándose por ampliar as súas preferencias.
- B2.5. Identificar e describir, mediante o uso de distintas linguaxes (gráfica, corporal ou verbal), algúns elementos e formas de organización e estruturación musical (ritmo, melodía, textura, timbre, repetición, imitación e variación) dunha obra musical interpretada en vivo ou gravada.
- B3.1. Realizar exercicios que reflectan a relación da música con outras disciplinas.
- B3.2. Demostrar interese por coñecer músicas de distintas características, épocas e culturas, e por ampliar e diversificar as propias preferencias musicais, adoptando unha actitude aberta e respectuosa.
- B3.3. Relacionar as cuestións técnicas aprendidas coas características das épocas da historia musical.

- B3.4. Distinguir, situar e caracterizar as grandes épocas da historia da música.
- B3.5. Valorar a asimilación e empregar algúns conceptos musicais básicos necesarios á hora de emitir xuízos de valor ou falar de música.
- B3.6. Amosar interese e actitude crítica pola música, os concertos en vivo e as propostas musicais, valorando os seus elementos creativos e innovadores ao longo da historia.
- B4.1. Utilizar con autonomía os recursos tecnolóxicos dispoñibles, demostrando un coñecemento básico das técnicas e dos procedementos necesarios para gravar, reproducir, crear, interpretar música e realizar sinxelas producións audiovisuais.
- B4.2. Utilizar de maneira funcional os recursos informáticos dispoñibles para a aprendizaxe e a indagación do feito musical.

2.3. MÍNIMOS

- Recoñecer elementos básicos da linguaxe musical que permitan a súa análise e interpretación.
- Adquirir-las capacidades necesarias para poder elaborar e recrear ideas musicais mediante o uso da voz, dos instrumentos, e do movemento, co fin de enriquece-las súas posibilidades de expresión.
- Desenvolve-la capacidade de análise de obras musicais como exemplo da creación artística e do patrimonio cultural, comprendendo o seu uso social e as súas intencións expresivas.
- Aprender a utilizar diversas fontes de información para o coñecemento, disfrute e apreciación musical.
- Adquirir-lo vocabulario que permita explicar de forma oral e escrita os procesos musicais e establecer valoracións propias.
- Fomenta-la audición activa e consciente de obras musicais como fonte de enriquecemento cultural e de pracer persoal, con vistas a favorece-la ampliación e diversificación dos seus gustos musicais.
- Participar en actividades musicais, tanto dentro como fora da aula, individual e grupalmente, con actitude aberta, interesada e respectuosa.
- Coñece-las diferentes manifestacións musicais a través da historia e a súa significación no ámbito artístico e sociocultural.

2.4. TEMPORALIZACIÓN

Bloque 1, “Interpretación e creación”: 30%

Bloque 2 “Escoita”: 30%

Bloques 3 “Contextos musicais e culturais”: 30%

Bloque 4 “Música e tecnoloxías”: 10%

1ª AVALIACIÓN

- A música medieval
- O Renacemento
- O Barroco

Sesións

9

6

8

2ª AVALIACIÓN

- O Clasicismo
- O Romanticismo

Sesións

8

12

3ª AVALIACIÓN

- O Século XX
- Música e medios

Sesións

10

7

3. 4º ESO

3.1. CONTIDOS

I. INTERPRETACIÓN E CREACIÓN

B1.1. Práctica e aplicación de habilidades técnicas en grao crecente de complexidade e concertación coas outras partes do conxunto na interpretación vocal e instrumental, e no movemente e a danza.

- Interese por explorar as posibilidades técnicas do instrumental escolar.
- Interpretación mediante a voz, os instrumentos e/ou o movemente de obras pertencentes a diferentes ámbitos.
- Aplicación de destrezas instrumentais (guitarras, láminas, teclados e outros instrumentos) para interpretar obras e realizar acompañamentos.
- Adquisición dun repertorio de danzas, mediante a aprendizaxe de coreografías e bailes, en parellas mixtas ou en grupo de número variable, con atención á relación do movemente co ritmo (pulso, acento), melodía e forma, así como aos seus elementos constitutivos (pasos, figuras, posicións, distribución no espazo...).
- Asunción do rol que lle corresponda na interpretación colectiva, desde acompañante a liña melódica ou dirección do grupo.

B1.2. Interpretación de pezas vocais e instrumentais aprendidas de oído e/ou mediante a lectura de partituras con diversos tipos de notación.

- Utilización de recursos como a relaxación, a respiración, impostación ante a emisión vocal.
- Práctica de repertorio variado a unha ou máis voces.
- Práctica instrumental e vocal de obras representativas das distintas correntes musicais estudadas.
- Execución vocal e/ou instrumental de obras ou fragmentos de obras dos distintos estilos tratados.
- Lectura musical directa na interpretación vocal e instrumental, empregando notación convencional, e sistemas de cifrado diversos.
- Seguimento de audicións empregando grafías non convencionais

B1.3. Planificación, ensaio, interpretación, dirección e avaliación de espectáculos musicais na aula e noutros espazos e contextos.

- Gravación (audio, vídeo ou soporte informático) e comentario crítico, oral ou escrito, empregando unha linguaxe adecuada, sobre as actividades realizadas no aula.
- Execución de danzas populares do mundo, do Estado Español, do seu C.A.
- Interpretación mediante a voz, os instrumentos e/ou o movemente de obras pertencentes ás músicas tratadas.
- Avaliación razoada das actividades realizadas no aula.

- Asunción do rol que lle corresponde na interpretación colectiva, desde acompañante a liña melódica, ou dirección do grupo.

B1.4. Perseveranza na práctica de habilidades técnicas que permitan mellorar a interpretación individual e en grupo, e a creación musical.

- Valoración da actividade instrumental e vocal (interpretación, acompañamento, improvisación) como fonte de aprendizaxe, diversión, relación e expresión.
- Sensibilidade e capacidade crítica ante as interpretacións propias e alleas, tanto vocais como instrumentais.
- Aceptación e cumprimento das normas que rexen a interpretación, tanto vocal como instrumental (individual ou colectiva).
- Interese polo coidado e mantemento dos instrumentos e o uso correcto da voz.

B1.5. Utilización de técnicas, recursos e procedementos compositivos na improvisación, na elaboración de arranxos e na creación de pezas musicais.

- Improvisación vocal ou instrumental sobre baixos en ostinati.
- Improvisación, vocal ou instrumental, empregando como soporte unha secuencia harmónica proposta, coñecida con anterioridade.
- Improvisación vocal e/ou instrumental a partir da escala de blues, pentatónicas diversas, maiores e menores... no seo de obras traballadas no aula.
- Composición vocal e/ou instrumental sobre temas sinxelos coñecidos con anterioridade, seguindo o esquema básico dunha variación.
- Creación de textos para unha música dada.
- Composición de obras empregando os diferentes recursos ao seu alcance (o propio corpo, instrumentos escolares ou non, medios informáticos...).

B1.6. Ámbitos profesionais da música. Identificación e descrición das facetas e as especialidades no traballo dos/das músicos/as.

- A figura do compositor e a súa función social.
- A profesión do músico: compositores, arreglistas, intérpretes, profesores, editores...
- A fabricación de instrumentos. Talleres artesanais.

B1.7. Interese por coñecer as posibilidades que ofrece a música nos ámbitos persoal e profesional.

II. ESCOITA

B2.1. Audición, recoñecemento, análise e comparación de músicas de diferentes xéneros, estilos e culturas.

- Análise de obras dos diferentes períodos e estilos, fundamentado na audición e apoiado en partituras e/ou noutras representacións gráficas.

- Visualización e/ou escoita de obras e/ou fragmentos de obras representativas de cada época e estilo.
- Introducción ao estudio da música popular urbana do século XX.
- Escoita activa de obras musicais representativas, apoiada pola realización de actividades globalizadoras baseadas na práctica vocal, instrumental ou de movemento realizadas previa, simultánea ou posteriormente á audición tratada.
- Seguimento de fragmentos musicais escritos e musicogramas para unha mellor comprensión das características da obra escoitada.
- Actitude crítica e sensibilidade ante o consumo indiscriminado da música e o exceso de produción de ruído.

B2.2. A crítica como medio de información e valoración do feito musical. Análise de críticas musicais e uso dun vocabulario apropiado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada.

- A crítica como medio de información, análise e valoración do feito musical.
- Lectura e análise de críticas musicais.
- Elaboración de críticas de actividades musicais ás que asistan, ou ben das audicións realizadas no aula.
- Emprego dunha linguaxe adecuada.

B2.3. Rigor na utilización dun vocabulario adecuado para describir a música.

- Comentario crítico, oral ou escrito, empregando unha linguaxe adecuada, sobre as actividades realizadas no aula.
- Lectura e comentario crítico de textos relacionados coa música estudada.
- Utilización por parte do alumnado dunha linguaxe oral e escrita adecuada para expresar e discutir os distintos aspectos das obras traballadas.
- Debate no aula sobre aspectos estilísticos de diferentes correntes, ámbitos musicais, xéneros...
- Realización de comentario de texto literario musical.

B2.4. Utilización de diversas fontes de información para obter referencias sobre músicas de diferentes épocas e culturas, incluídas as actuais, e sobre a oferta de concertos e outras manifestacións musicais, tanto en vivo como divulgadas a través dos medios de comunicación.

- Procura selectiva en Internet de información sobre as correntes histórico-estilísticas, compositores, organoloxía, músicas populares... ilustrada por arquivos MIDI, de audio (mp3), partituras ou páxinas web relacionadas cos estilos musicais tratados.
- Procura en fontes bibliográficas diversas, revistas, enciclopedias.
- Análise histórico-organolóxico.

B2.5. Edición, comercialización e difusión da música. Novas modalidades de distribución da música e as súas consecuencias para os/as profesionais da música e a industria musical.

- Edición e difusión de partituras interpretadas no aula, empregando os medios ao seu alcance.
- Edición e difusión de música gravada no aula, empregando os medios ao seu alcance.
- Novas modalidades de distribución da música: procura en Internet de arquivos mp3, intercambio de arquivos...
- Os dereitos de autor.

B2.6. A música nos medios de comunicación. Factores que inflúen nas preferencias e nas modas musicais.

- A música nos medios audiovisuais. Características e funcións.
- Visualización de fragmentos de películas representativas das diferentes funcións da música no cine.
- A música na radio e na televisión.
- Análise de música para anuncios publicitarios.
- Valoración dos medios de comunicación e das achegas das novas tecnoloxías como instrumentos de coñecemento, goce e relación cos demais.
- Función da música na publicidade. Análise das funcións da música na publicidade estática e dinámica por medio da observación e do estudo de diferentes anuncios.
- Análise comparativa das diferentes programacións de música en distintas emisoras de radio e televisión, identificando a súa idoneidade

B2.7. Interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.

- Interese por profundar no coñecemento das composicións musicais de distintos estilos.
- Sensibilidade ante as obras e autores que constitúen o noso patrimonio musical.
- Interese polas manifestacións artísticas doutras culturas.
- Valoración das diferentes producións sonoras como expresión do patrimonio cultural dos pobos.
- Actitude activa ante a preservación e transmisión de obras tradicionais, especialmente das que se producen espontaneamente e na súa contorna máis inmediata.
- Apreciación e goce da audición de obras e espectáculos musicais e respecto polas normas que rexen o comportamento dos mesmos.
- Actitude crítica e sensibilidade ante o consumo indiscriminado da música e o exceso de produción de ruído

III. CONTEXTOS MUSICAIS E CULTURAIS

B3.1. Recoñecemento e localización nas coordenadas espazo-temporais das manifestacións musicais máis significativas do patrimonio musical español e galego.

B3.2. Pluralidade de estilos na música actual: características culturais, artísticas e formais.

- Apreciación e desfrute da audición de obras e espectáculos musicais e respecto polas normas que rexen o comportamento dos mesmos.
- Uso social da música popular urbana, tradicional e culta.
- A música cotiá. Diversidade de estilos e situacións.
- Relación de cada período histórico-estilístico estudado coa sociedade do momento, as artes e o pensamento. A difusión da música
- Realización de comentarios de texto relacionados coa función da música na sociedade, presente ou do pasado.
- Factores históricos e sociais que condicionan o desenvolvemento da música.
- Reflexión persoal sobre a presenza da música na sociedade actual.
- Valoración do silencio como parte imprescindible das nosas vidas.

B3.3. Manifestacións musicais doutras culturas.

- Valoración da obra musical como manifestación artística e expoñente da sociedade no seu momento, considerando o resto das artes así como as circunstancias históricas presentes.

B3.4. A música ao servizo doutras linguaxes: corporal, teatral, cinematográfica, radiofónica ou publicitaria.

- Música de fondo, hilo musical, música publicitaria, BSO...
- A música nos medios audiovisuais. Características de cada medio. Interacción música-imaxen.
- Función da música ao servizo de outras linguaxes.

B3.5. Análise da música empregada en diferentes tipos de espectáculos e producións audiovisuais.

- B.S.O.
- Funcións da música cinematográfica.
- Diferentes tipos de música cinematográfica.
- A música na publicidade. Funcións da música na publicidade.
- Análise de secuencias cinematográficas e spots publicitarios.

B3.6. Utilización de diversas fontes de información para indagar sobre música popular urbana.

B3.7. O son e a música nos medios audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación. Valoración dos recursos tecnolóxicos como instrumentos para o coñecemento da música e a satisfacción con ela.

B3.8. Sensibilización e actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música e a contaminación sonora.

IV. MÚSICA E TECNOLOXÍAS

B4.1. Papel das tecnoloxías na música. Reflexión sobre a repercusión que na música tivo a posibilidade de gravar o son e a aparición dos computadores.

B4.2. Transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos das últimas décadas.

B4.3. Utilización de dispositivos electrónicos, recursos de internet e software musical de distintas características para o adestramento auditivo e a escoita, a interpretación e a creación musical.

- Protocolo MIDI.
- Elementos básicos dunha cadea informático musical.
- Procura selectiva de arquivos MIDI, de audio ou vídeo (mp3, mpc, mp4...), partituras (tabulaturas de guitarra, melodías para fruta...) ou páxinas web relacionadas coa música, en Internet. Coñecemento dos instrumentos electrónicos e electromagnéticos da música máis próxima aos seus intereses.
- Coñecemento das posibilidades técnicas e expresivas dos instrumentos electrónicos con relación aos acústicos.
- Coñecemento e manipulación de programas informáticos relacionados coa edición de partituras, os secuenciadores, o audio dixital, así como de diversos programas educativos.
- Procura selectiva de arquivos MIDI, de audio ou vídeo, partituras (tabulaturas de guitarra, melodías para fruta...) ou páxinas web relacionadas coa música, en Internet.

B4.4. Aplicación de técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.

- Tipos de gravadoras e de reprodutores. O son analóxico e o dixital. Tipos de soportes: vantaxes e inconvenientes de cada un deles.
- Gravación (audio, vídeo ou soporte informático) e comentario crítico, oral ou escrito, empregando unha linguaxe adecuada, sobre as actividades realizadas no aula, ou fóra dela.

B4.5. Análise das funcións da música en producións audiovisuais: publicidade, televisión, cine, videoxogos, etc.

- Funcións da música no cine. Evolución da música cinematográfica. A BSO.
- Visualización de fragmentos de películas representativas das diferentes funcións da música no cine.
- A música na radio e na televisión.
- Función da música na publicidade. Análise das funcións da música na publicidade estática e dinámica por medio da observación e do estudo de diferentes anuncios.

B4.6. Sonorización de imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.

- Sonorización de imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes.
- Interpretación simultánea á visualización de películas ou anuncios.

- Selección de músicas para unha secuencia ou imaxe dada.

B4.7. Valoración crítica da utilización dos medios audiovisuais e as tecnoloxías da información e da comunicación como recursos para a creación, a interpretación, o rexistro e a difusión de producións sonoras e audiovisuais.

- Valoración dos medios de comunicación e das achegas das novas tecnoloxías e as TIC como instrumentos de coñecemento, goce e relación cos demais.
- Responsabilidade e coidado do material empregado (ordenadores, periféricos, teclados MIDI, sintetizadores, cámaras, gravadoras, etc.).
- Respecto polas dúbidas e inseguridades dos demais, especialmente no caso de persoas que non estean afeitas ao emprego destas tecnoloxías.
- Actitude crítica ante o consumo de música comercial e a manipulación dos gustos musicais por parte dos medios de comunicación.
- Interese por rexistrar as súas propias interpretacións.

3.2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- B1.1. Ensaiar e interpretar, en pequeno grupo, unha peza vocal ou instrumental, ou unha coreografía, aprendidas de memoria a través da audición ou da observación de gravacións de audio e vídeo, ou mediante a lectura de partituras e outros recursos gráficos.
- B1.2. Participar activamente nalgunhas das tarefas necesarias para a celebración de actividades musicais no centro docente: planificación, ensaio, interpretación, difusión, etc.
- B1.3. Compoñer unha peza musical utilizando diferentes técnicas e recursos.
- B1.4. Analizar os procesos básicos de creación, edición e difusión musical, considerando a intervención de distintos/as profesionais.
- B2.1. Analizar e describir as principais características de pezas musicais apoiándose na audición e no uso de documentos como partituras, textos ou musicogramas.
- B2.2. Expor de xeito crítico a opinión persoal respecto de distintas músicas e eventos musicais, argumentándoa en relación coa información obtida en diversas fontes: libros, publicidade, programas de concertos, críticas, etc.
- B2.3. Utilizar a terminoloxía axeitada na análise de obras e situacións musicais.
- B2.4. Recoñecer auditivamente, clasificar, situar no tempo e no espazo, e determinar a época ou a cultura e o estilo das obras musicais escoitadas previamente na aula, amosando apertura e respecto polas novas propostas musicais e interesándose por ampliar as súas preferencias.
- B2.5. Distinguir as funcións que cumpre a música na nosa sociedade, atendendo a diversas variables: intención de uso, estrutura formal e medio de difusión utilizado.
- B2.6. Explicar algunhas das funcións que cumpre a música na vida das persoas e na sociedade.

- B3.1. Apreciar a importancia patrimonial da música española e galega, e comprender o valor de conserva-la e transmitila colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.
- B3.2. Coñecer a existencia doutras manifestacións musicais e consideralas como fonte de enriquecemento cultural.
- B3.3. Realizar exercicios para ver a relación da música con outras manifestacións artísticas.
- B3.4. Coñecer e analizar as características dos principais grupos e tendencias da música popular urbana actual.
- B4.1. Valorar o papel das tecnoloxías na formación musical.
- B4.2. Aplicar as técnicas de gravación analóxica e dixital para rexistrar as creacións propias, as interpretacións realizadas no contexto da aula e outras mensaxes musicais.
- B4.3. Sonorizar unha secuencia de imaxes fixas ou en movemento utilizando diferentes recursos informáticos.
- B4.4. Caracterizar a función da música nos medios de comunicación (radio, televisión, cine, etc.) e as súas aplicacións na publicidade, nos videoxogos e noutras aplicacións tecnolóxicas.
- B4.5. Coñecer as posibilidades das tecnoloxías aplicadas á música e utilízalas con autonomía.

3.3. MÍNIMOS

- Recoñecer os elementos básicos da linguaxe musical que permitan o seu análise e interpretación.
- Adquirir as capacidades necesarias para poder elaborar e recrear ideas musicais mediante o uso da voz e dos instrumentos, co fin de enriquecer as súas posibilidades de expresión.
- Desenvolve-la capacidade de análise de obras musicais como exemplo da creación artística e do patrimonio cultural dos pobos, comprendendo o seu uso social e as súas intencións expresivas.
- Aprender a utilizar diversas fontes de información para o disfrute e apreciación musical.
- Adquirir o vocabulario que permita explicar de forma oral e escrita os procesos musicais e establecer valoracións propias.
- Fomentar a audición activa e consciente de obras musicais como fonte de enriquecemento cultural e pracer persoal, con vistas a favorecer a ampliación e diversificación dos seus gustos musicais.
- Participar de forma activa e responsable na organización das actividades musicais, tanto dentro como fora da aula, individual e grupalmente, con actitude aberta, interesada e respectuosa.

- Coñecer diferentes manifestacións da música española a través da historia e a súa significación no ámbito artístico e sociocultural, con vistas a crear un repertorio básico e significativo, establecendo as correspondentes relacións coa música europea en xeral.
- Introducirse na utilización das novas tecnoloxías para a edición, reprodución, transmisión e gravación do fenómeno musical.
- Desenvolverse con soltura na interpretación da guitarra, baixo eléctrico ou batería, co fin de poder realizar interpretacións de repertorio con ritmos básicos e acordes sinxelos (A-D-E-G-C-Em-Am-A7...).

3.4. TEMPORALIZACIÓN

Bloque 1, “Interpretación e creación”: 50%

Bloque 2, “Escoita”: 10 %

Bloque 3, “Contextos musicais e culturais”: 20 %

Bloque 4, “Música e tecnoloxías”: 20%

1ª AVALIACIÓN

	Sesións
- A música cotiá. O folklore.	6
- A música popular urbana.	8
- Informática musical.	6
- Tocamos.	18

2ª AVALIACIÓN

	Sesións
- Músicas do mundo.	7
- Tocamos.	18
- Música e medios. A Banda Sonora.	6

3ª AVALIACIÓN

	Sesións
- Tocamos.	18
- A gravación dun proxecto.	7

4. AVALIACIÓN

4.1 Procedementos de avaliación

Centrándonos agora en “cómo” avaliar, é necesario puntualizar en primeiro lugar que os procedementos de avaliación a utilizar durante o curso deberán ser coñecidos por todos os integrantes do proceso avaliativo. Evitarán caer en modelos centrados exclusivamente na valoración do coñecemento conceptual dos alumnos e na determinación de cualificacións estritamente cuantitativas. Por iso combinaranse probas de carácter obxectivo con outras estratexias que permitan avaliar de forma cualitativa a funcionalidade das aprendizaxes. Por outra parte, ademais de accións encamiñadas a avaliar o proceso de aprendizaxe dos alumnos (avaliación inicial, observación directa do traballo, avaliación dos resultados da aprendizaxe), a avaliación formativa incluírá tamén a nosa labor como docentes para poder analizar a nosa propia intervención e tomar decisións ao respecto.

Os procedementos para realizar a avaliación do alumnado serán os seguintes agrupados por categorías. Ao final de cada trimestre farase unha media das notas obtidas para cada tipo de contidos. Deben de ter unha media igual ou superior a un 4 en cada un dos apartados para poder realizar a media. De non ser así, a avaliación estará suspensa. Utilizaranse como procedementos de avaliación os seguintes:

1. Probas oráis e/ou escritas nas que se demostren os coñecementos do alumnado. Será necesario obter en cada unha de elas unha nota mínima de 4 para facer media co resto das cualificacións obtidas. Se un alumno copia os seus resultados nunha proba ou exercicio avaliabile polos de un compañeiros, estará automaticamente suspenso na avaliación correspondente e terá que facer a pertinente recuperación.

Neste tipo de probas terase en conta a correcta grafía empregada polo alumnado, e farase un especial fincapé na corrección de faltas de ortografía. En 2º da E.S.O. farase unha valoración positiva da ausencia de faltas ortográficas, que suporá 0,5 puntos en cada proba escrita que faga o alumno. En 3º e 4º de ESO valoraranse en negativo as faltas de ortografía, entre 0,5 e 1 punto en cada proba escrita que faga o alumno, segundo o número de faltas. Máis de 10 faltas de ortografía suporá 1 punto menos na nota do exame.

2. Cadernos do/a alumno/a, como libretas de exercicios ou apuntes, que proporcionan ademais información sobre a formación xeneral do alumnado, a súa capacidade de expresión escrita, vocabulario, etc. Coidarase tamén neste sentido o coidado e presentación da libreta e a puntual realización dos deberes que pida a docencia.

3. Gravacións en audio, vídeo, e/ou soporte informático, o que nos permitirá visualizar as actividades de execución vocal e/o instrumental, ou de danza de forma detallada. Este procedemento utilizarase despois de montar cada obra, con vistas a que os alumnos teñan unha visión clara do seu nivel interpretativo e sexan capaz de facer unha coavaliación do resultado. De esta forma preténdese potenciar o desenrolo do seu espírito crítico.

4. Comentarios de audición: nos que o alumnado reflicte se é quen de recoñecer nunha obra musical os conceptos musicais aprendidos na clase. Tamén nos sirve para comprobar se son capaces de situar unha obra musical nun contexto histórico/artístico. Apórtanos, polo tanto, unha importante información sobre a súa capacidade de comprensión e relación, así como da súa competencia lingüística.

5. Exames de interpretación (sexa con frauta ou outros instrumentos empregados na aula), nos que será preciso obter unha nota mínima de 5 para poder facer media co resto das calificacións. De non ser así o alumnado suspenderá a correspondente avaliación.

6. Debates, comentando en voz alta o sentido do traballo realizado, ou discutindo e comentando distintos aspectos das actividades realizadas na clase. A non participación ou a falta de respecto aos outros discentes ou á docencia suporá un suspenso na materia na avaliación na que ocorra o incidente.

7. A observación sistemática, diaria e directa, dará lugar a numerosas notas de clase. A observación de unha actitude inapropiada e/ou irrespectuosa, tanto nas actuacións propias (sexan interpretando vocal e/ou instrumentalmente, expoñendo un traballo, danzando ou calquera outra actividade realizada na materia) como na dos compañeiros/as, dará lugar á que o alumno/a non supere esta proba nin a correspondente avaliación, podendo ser motivo de non superar a materia en xuño. A puntualidade do alumnado será imprescindible para superar a materia. Un número de faltas de puntualidade non xustificada igual ao número de sesións da materia por semana suporá restar 0,5 puntos á calificación final da avaliación correspondente de cada vez.

A falta do material que se cita no correspondente apartado suporá unha falta de material, que como tal será anotada no caderno do profesor. Ter tantas faltas de material como sesións lectivas por semana poderá supor a perda dun 0,5 da nota final da avaliación.

8. Realización de traballos de investigación e monográficos sobre algún dos temas tratados nas Unidades Didácticas correspondentes a cada uno dos trimestres ou ben de análise de obras, secuencias cinematográficas, anuncios publicitarios, etc. Tras a elaboración do traballo o alumnado terá que expor publicamente os resultados obtidos por el. Ter superada a avaliación de cada un de estes traballos (nota mínima de 5 sobre 10) é moi importante para superar o correspondente trimestre e o curso e computará dentro do apartado de contidos de tipo procedimental. A exposición valorarase como un 50% da nota.

9. Elaboración de **traballos con programas informáticos específicos** da materia ou do mundo audiovisual que se realizarán dentro do posible no horario de clase. A realización dos traballos propostos é obrigatoria e a súa non execución suporá o suspenso na materia. Será preciso unha cualificación mínima de 4 para poder facer media co resto das cualificacións da materia.

10. Realización de **exercicios de clase**, comentarios de texto, etc. que o alumnado realizará na libreta de clase.

4.2 Instrumentos de avaliación na E.S.O.

Instrumentos de avaliación:

- Observación e rexistro do profesorado.
- Caderno de clase do alumnado.
- Gravacións en audio e/ou soporte informático.
- Fichas entregadas pola docencia.
- Observación sistemática, diaria e directa das actividades de clase.
- Probas escritas e/ou orais.
- Traballos de investigación e monográficos sobre algún dos temas tratados nas Unidades Didácticas correspondentes a cada un dos trimestres.

5. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

De todos os procedementos citados para a avaliación, obterase o conxunto de datos que se utilizarán para reorientar o proceso de ensinanza aprendizaxe, corrixindo aqueles aspectos nos que a avaliación permitira detectar desaxustes. O proceso de avaliación terá un carácter continuo e desenvolverase paralelamente ao proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Para obter as cualificacións medias de cada trimestre seguiranse as proporcións indicadas no apartado “Peso dos contidos”. A non realización de algún dos procedementos citados nos apartados anteriores suporá o suspenso na materia na avaliación na que aconteza. A avaliación final do curso obterase a partir da media aritmética das notas de todas as avaliacións. De ter suspenso algunha das avaliacións, realizarase unha recuperación de todos os contidos das avaliacións pendentas.

Se o alumno/a non alcanzou as competencias suficientes para ter unha cualificación positiva nun trimestre, durante o seguinte terá dereito a facer unha recuperación dos contidos suspensos. A cualificación da proba escrita substituirá a valoración das realizadas durante o trimestre. A valoración do traballo do alumnado, tanto traballo do alumno/a na casa como na clase, a actitude ante a asignatura, a participación na clase, o comportamento do alumno/a... do trimestre actual substituirá á valoración do anterior.

Para realizar as medias coas que se obterán as cualificacións de cada alumno/a en cada avaliación utilizarase a seguinte valoración porcentual dos procedementos de avaliación. Indícanse entre parénteses os números correspondentes aos procedementos numerados con anterioridade:

CURSO	Probas escritas/ traballos... (1, 4, 8, 9)	Interpretación musical/danza (3, 5)	Actividades escritas/observación (2, 6, 7, 10)	Comportamento, asistencia, actitude (7)
2º E.S.O.	30%	40%	10%	20%
3º E.S.O.	40%	30%	10%	20%
4º E.S.O.	20%	50%	10%	20%